

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Pavla Farkaša, v trestnej veci obvineného **Bc. J. O. a spol.**, pre pokračovací zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí 6. júna 2017 v Bratislave, **o sťažnosti obvineného R. L.** proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 25. mája 2017, sp. zn. 3Tp 7/2017, takto

r o z h o d o l :

- I. podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku **z r u š u j e s a** uznesenie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 25. mája 2017, sp. zn. 3Tp 7/2017.
- II. podľa § 79 ods. 1 Trestného poriadku obvineného R. L., nar. X. v P., trvale bytom P. č. X., t. č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica **p r e p ú š ť a z väzby na slobodu.**
- III. podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku písomný sľub obvineného R. L. sa **p r i j í m a.**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica uznesením zo 7. apríla 2017, sp. zn. 3Tp 7/2017, podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku zobral do väzby obvinených: Bc. J. O., nar. X. v I., trvale bytom T., D. X., u ktorého väzba začala plynúť dňom 5. apríla 2017 o 08.00 hod. a je vykonávaná v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica, podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku písomný sľub tohto obvineného neprijal, podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku dohľad probačného a mediačného úradníka nad týmto obvineným neuložil, Bc. B. Ď.,

nar. X. v I., trvale bytom T., D. X., u ktorého väzba začala plynúť dňom 5. apríla 2017 o 08.00 hod. a je vykonávaná v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica, podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku písomný sľub tohto obvineného neprijal, podľa § 80 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku ponuku záruky za správanie tohto obvineného sestrou L. Ď., nar. X., trvale bytom T., T. X. neprijal a podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku dohľad probačného a mediačného úradníka nad týmto obvineným neuložil a R. L., nar. X. v P., trvale bytom P č. X., u ktorého väzba začala plynúť dňom 5. apríla 2017 o 08.00 hod. a je vykonávaná v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica, podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku dohľad probačného a mediačného úradníka nad týmto obvineným neuložil.

Uznesenie napadli sťažnosťami obvinení Bc. J. O., Bc. B. Ď. a R. L. po porade s obhajcami a prokurátor Úradu špeciálneho prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor) ihneď po jeho vyhlásení. Prokurátor 11. apríla 2017 sťažnosť zobral späť. Sudca pre prípravné konanie uznesením z 12. apríla 2017, sp. zn. 3Tp 7/2017, podľa § 188 ods. 4 Trestného poriadku zobral späť vzatie sťažnosti prokurátora na vedomie.

Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Tost/14/2017, z 19. apríla 2017 boli sťažnosti obvinených Bc. J. O., Bc. B. Ď. a R. L. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica zo 7. apríla 2017, sp. zn. 3Tp 7/2017, podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku zamietnuté.

Dňa 19. mája 2017 predložil prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sudcovi pre prípravné konanie ďalšiu žiadosť obvineného R. L. o prepustenie z väzby na slobodu z 15. mája 2017, ktorú si podal prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Ondreja Poláka. V žiadosti obvinený uvádza, že dôvody pre tzv. preventívnu väzbu v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku neexistujú. Odôvodnenie napadnutého uznesenia, v ktorom sudca pre prípravné konanie uvádza, že obvinený je príslušníkom Policajného zboru, a že preto hrozí obava, že by mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti, považuje za povrchné, nekonkrétne, nepostačujúce, a teda nezákonné. Spochybňuje tiež odôvodnenie uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Tost/14/2017, z 19. apríla 2017, ktorý v ňom uvádza, že dôvodom väzby je i to, že obvinený nepredložil personálne rozhodnutie o svojej žiadosti o uvoľnenie zo služobného pomeru v štátnej službe príslušníka Policajného zboru podľa § 191 zákona

č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o Policajnom zbore“). Najvyšší súd vo svojom uznesení tiež uvádza, že vyšetrowanie v tejto veci je iba v počiatkoch, že „z úradných záznamov vyplýva, že k uplácaniu policajtov, ešte doteraz všetkých nestotožnených, malo dochádzať a títo si mali takto získané peniaze deliť, teda že medzi páchatelmi existovala určitá súčinnosť“. Najvyšší súd vyslovil úvahu, že aj po prípadnom prepustení zo služobného pomeru by obvinení mohli pokračovať v páchaní trestnej činnosti v súčinnosti s doposiaľ nestotožnenými páchatelmi, ktorí sú v služobnom pomere. Obvinený uvádza, že podal žiadosť o uvoľnenie zo služobného pomeru, ktorej kópiu predložil. Táto žiadosť je riadne zaevidovaná na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Trenčíne, ktorý ju musí rešpektovať a zo zákona jeho služobný pomer končí dňom 30. júna 2017. Je isté, že dovtedy, ak by bol prepustený z väzby, na svoje pracovisko nebude môcť vstúpiť. Úvahu o tom, že bude pokračovať v trestnej činnosti, považuje za vysoko teoretickú, špekulatívnu a ničím nepodloženú. Jeho zadržiavanie väzbou považuje za rozporné s ústavou a Trestným poriadkom. V zmysle § 80 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku dal písomný sľub, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život a nedopustí sa trestnej činnosti. Bude si plniť povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré mu prípadne uloží súd. Ďalej uvádza, že je možné nariadiť dohľad probačným a mediačným úradníkom a súd mu môže uložiť primerané obmedzenia a povinnosti. Dokonca súd môže väzbu nahradiť peňažnou zárukou v zmysle § 81 Trestného poriadku, ktorú je ochotný zložiť. Na záver vyslovil obavu, že pri vyšetrowaní môžu nastať prieťahy, pretože je komplikované a je veľké množstvo obvinených.

Žiadosti o prepustenie z väzby obvineného L. na slobodu prokurátor nevyhovel, nakoľko v doterajšom konaní boli potvrdené materiálne podmienky stíhania obvinených ako aj formálne dôvody väzby. Prokurátor navrhol súdu, aby rozhodol o zamietnutí predmetnej žiadosti a ponechal obvineného R. L. vo väzbe.

Dňa 25. mája 2017 rozhodol sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica uznesením, sp. zn. 3Tp 7/2017 tak, že podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku žiadosť obvineného R. L. o prepustenie z väzby na slobodu zamietol a podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku písomný sľub obvineného R. L. neprijal. Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku dohľad probačného a mediačného úradníka nad obvineným R. L. neuložil.

Proti predmetnému uzneseniu podal dňa 31. mája 2017 sťažnosť obvinený prostredníctvom obhajcu. V nej žiada, aby odvolací súd jeho žiadosti o prepustenie z väzby vyhovel. Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa považuje za nezákonné a trvá na tom, že dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku neexistujú, nakoľko v súčasnej dobe jeho služobný pomer v Policajnom zbore končí, na svoje bývalé pracovisko nebude mať prístup, a teda nebude môcť pokračovať v trestnej činnosti. Zároveň odkazuje na argumentáciu uvedenú vo svojej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 15. mája 2017.

Prokurátor sa k dôvodom sťažnosti obvineného R. L. nevyjadril.

Spis so sťažnosťou bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 31. mája 2017.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd), ako sťažnostný súd v zmysle § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako i konanie týmto výrokom predchádzajúce a dospel k záveru, že podaná sťažnosť obvineného je dôvodná.

Najvyšší súd na základe obsahu spisového materiálu konštatuje, že trestné stíhanie v trestnej veci obvineného je dôvodné, že zabezpečené dôkazy nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo vznesené obvinenie boli spáchané, majú znaky trestných činov a existuje aj dôvodné podozrenie, že trestné činy spáchal obvinený. Najvyšší súd vo vzťahu ku skutočnostiam uvedeným v predchádzajúcej vete v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Tost/14/2017, z 19. apríla 2017, ktoré je dostatočne vyčerpávajúce a vzhľadom na to, že nedošlo k podstatným zmenám majúcim vplyv na existenciu dôvodov preventívnej väzby obvineného, nie je podľa názoru najvyššieho súdu potrebné v tomto smere nič dodávať.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo prijatiu napadnutého uznesenia, najvyšší súd konštatuje, že toto bolo vykonané zákonným spôsobom. Sudca pre prípravné konanie vyjadrenie prokurátora k žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 18. mája 2017, sp. zn. VII/2 Gv 19/17/1000-67, zaslal na vedomie obvinenému a jeho obhajcovi. Procesné strany

vyrozumel o termíne výsluchu obvineného a po jeho realizovaní rozhodol o návrhu prokurátora. Rešpektované pritom boli všetky zákonné lehoty a práva obvineného.

Formálne podmienky pre vzatie obvineného do väzby tak, ako ich má na mysli ustanovenie § 71 ods. 1 Trestného poriadku, splnené boli.

Materiálna podmienka dôvodu väzby uvedeného v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku podľa názoru sťažnostného súdu spočíva v skutočnosti, že služobný pomer obvineného v tomto štádiu konania ešte stále trvá, a teda je stále príslušníkom Policajného zboru, a to napriek skutočnosti, že podal žiadosť o uvoľnenie zo služobného pomeru v štátnej službe príslušníka Policajného zboru podľa § 191 Zákona o Policajnom zbore, ktorá je riadne zaevidovaná na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Trenčíne, a v zmysle ktorej jeho služobný pomer končí dňom 30. júna 2017. Sťažnostný súd v čase rozhodovania nedisponoval žiadnou relevantnou informáciou, ktorá by objektívne preukazovala, že služobný pomer obvineného bol riadne ukončený.

Účelom väzby z dôvodu uvedeného v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku je chrániť spoločnosť pred dokonaním trestného činu, alebo pred jeho opakovaním, či pokračovaním. Pri posudzovaní konkrétnej skutočnosti odôvodňujúcej obavu z následku uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku je potrebné dôsledne vychádzať zo znalosti skutkových zistení a dôkaznej situácie v konkrétnej veci a na základe týchto posúdiť, či vzatie obvineného do väzby (resp. trvanie väzby) je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania. V posudzovanej veci bolo začaté trestné stíhanie pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, ktorých sa mal obvinený dopustiť spáchaním celkovo 12 skutkov ako príslušník Policajného zboru zaradený na Okresnom dopravnom inšpektoráte v Ilave, Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trenčín s miestom výkonu služby Dubnica nad Váhom, teda v priamej súvislosti s jeho služobným pomerom. Nemožno spochybňovať, že ide o závažnú vec, nakoľko tejto trestnej činnosti sa mal dopúšťať páchatel' z radov polície, ktorý má predovšetkým bdieť nad dodržiavaním zákonnosti. Najvyšší súd však vzal do úvahy aj skutočnosti, o ktorých vypovedal obvinený a jeho obhajca v priebehu výsluchu 25. mája 2017. Ako vyplýva zo zápisnice o výsluchu na Špecializovanom trestnom súde Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 25. mája 2017 (č. 1. 102), obvinený odovzdal kľúče

od kancelárie a už sa prakticky nemôže dostať do zamestnania. V najbližších dňoch bude jeho služobný pomer ukončený, ale zatiaľ nedostal rozkaz ministra o ukončení jeho služobného pomeru. Obhajca obvineného uviedol (č. 1. 103), že konštrukcia, že by obvinený mohol spolupracovať s policajtmi, ktorí sú v súčasnosti na oddelení, a tak pokračovať v trestnej činnosti, je iluzórna, pretože v súčasnosti na oddelení pracujú už úplne iní policajti a v tomto stave, keď sa vedie trestné stíhanie si nevie predstaviť, ako by mohol obvinený pokračovať v trestnej činnosti.

Väzba je len zaistovacím úkonom a nie represívnym, a ak je možné ju nahradiť iným spôsobom, v tomto prípade písomným sľubom obvineného, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, má najvyšší súd za to, že s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu by mal mať takýto postup prednosť pred väzobným stíhaním.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberajúc sa možnosťou nahradenia väzby obvineného písomným sľubom podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku, dospel k záveru, že v konkrétnom prípade na to sú splnené zákonné podmienky. Prostriedky nahrádzajúce väzbu, písomný sľub nevynímajúc, sú viazané na výnimočnosť takého postupu z hľadiska osoby obvineného a povahy prejednávaného prípadu. Základným hľadiskom je vyváženosť alebo nevyváženosť týchto opatrení vo vzťahu k dôvodnej obave, v konkrétnom prípade, možnosti pokračovania v páchaní trestnej činnosti obvineným.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že vzhľadom na osobu obvineného (ktorý sa doposiaľ nedopustil žiadnej trestnej činnosti) a povahu prejednávaného prípadu, a to najmä na skutočnosť, že obvinený sám podal žiadosť o uvoľnenie zo služobného pomeru, odovzdal kľúče od pracoviska a nemôže sa naň reálne dostať a ním vybavovanú agendu vykonávajú v súčasnosti iní príslušníci Policajného zboru, ako aj na skutočnosť, že jeho služobný pomer bude v krátkom čase (30. júna 2017) ukončený, je táto náhrada väzby adekvátne a proporcionálna vo vzťahu k obave, že bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti.

Písomný sľub obvineného bol vzhľadom na uvedené skutočnosti prijatý, lebo bol považovaný za dostatočný s ohľadom na povahu prejednávaného prípadu a osobu obvineného. Obvinený je povinný obsah písomného sľubu plniť.

V tej súvislosti najvyšší súd v zmysle § 80 ods. 3 Trestného poriadku poučuje obvineného v tom smere, že ak nebude plniť obsah písomného sľubu, môže súd rozhodnúť o jeho vzatí do väzby.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o sťažnosti obvineného tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 6. júna 2017

JUDr. Gabriela Š i m o n o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová